

Mikkelinpäivän perhemessu vuonna 2014

Valo on jo täällä

Julkaisemme vuosittain toteutuksen mikkelinpäivän messua varten. Tänä vuonna messun teema on valo. "Valo on jo täällä viittaa" Jeesukseen maailman valona, enkeleiden valoon ja lämpöön, mutta myös valoon, jota lapset luovat ympärilleen.

Huoneessani pimeää, ilta on ja hämärtää. Hiljaistakin kaikkialla, kuka lienee sängyn alla.

Silloin joku oven avaa, hymyilee ja mua haluaa. Korvaani hän kuiskuttaa:

Valo on jo täällä.

Pihallani yksinään, missään ei oo ystävää. Tyhmää aitaa potkaisen, kuulen huudon vihaisen.

Sydämeeni muisto palaa, toivoa se minuun valaa. Kuulen äänen mielessäin:

Valo on jo täällä.

Jyrkänteiden vierellä, kapea on käytävä. Vaaroja on kaikkialla, pelkää Matti sekä Malla.

Enkelinä lohduttaa, toinen toistaan täällä saa. Jeesus meitä muistuttaa:

Valo on jo täällä.

Enkelini minua, tiellä ohjaa kuljeta. Anna mulle viisautta karttaa turhaa kommellusta.

Rohkeuteni silloin palaa, enää en mä sitä salaa. Uskallan kuiskata sinulle:

Valo on jo täällä.

AJATUKSIA MIKKELINPÄIVÄN PERHEMESSUN VALMISTELUN TAUSTAKSI

Annetaan tilaa perheelle

Seurakunta on Jumalan perhe. Lapselle annettava tila ja rooli on jumalanpalveluksen elävyyden a ja o. Sen, mitä joskus on kutsuttu perhemessuksi, kuuluu olla seurakunnan jumalanpalveluselämän peruskivi. Jumalanpalvelukset, jotka on suunnattu kristinuskon tradition hyvin tunteville aikuisille, ovat erityismessuja, sillä niiden kohderyhmään kuuluvia ihmisiä on useimmissa seurakunnissa vain noin 2 % seurakuntaan kuuluvista. Perhemessuperinteessä on aina tavoiteltu eri sukupolvien yhteistä hyvää hetkeä.

Tilan antamista lapselle on mietittävä huolella suunnittelun kaikissa vaiheissa. Näkyvyyden ja laadun synnyttäminen vaatii sitoutumista niin kirkkoherralta, tiedottajalta kuin suntuolta siinä missä papistolta ja seurakunnan varhaiskasvatuksen työntekijöiltäkin.

Suunnittelussa on muistettava

1. varata messulle paikka seurakunnan jumalanpalvelusten kokonaisuudessa.
2. suunnitella viestintä sekä seurakuntalaisille että seurakunnan kaikille työntekijöille.
3. suunnitteluryhmien kokoaminen ja ryhmien tapaamisten sisällön suunnittelu.
4. messun suunnittelu ryhmissä.
5. viikkotoiminnan kytkeminen messuun ennen ja jälkeen.

Valo on jo täällä

Valo on jo täällä -teema viittaa Jeesukseen maailman valona, enkeleiden valoon ja lämpöön, mutta myös valoon, jota lapset luovat ympärilleen. Tätä messumateriaalia on suunniteltu osittain yhdessä Helsingin seurakuntayhtymän varhaiskasvatuksen kanssa. Helsingissä kirkkoherrojen kokous päätti, että Valo on jo täällä -perhemessu toteutetaan kaikissa yhtymän seurakunnissa 5.10.2014. Samana päivänä on useassa seurakunnassa myös kastepäivä, jolloin perheet voivat tuoda lapsia kirkkoon kastettavaksi yhteiseen kastetilaisuuteen. Valo on täällä -messua pidetään Helsingissä esillä lehdissä, verkossa ja kaikilla seurakuntien infotauluilla. Messu liittyy Pienelle parasta -hankkeeseen. Pienemmässä seurakunnassa tai yhtymässä ehtii perheitä kattavasti tavoittavan mainonnan rakentaa lyhyessäkin ajassa.

Messu on osa hengellisen kasvun prosessia

Messuun osallistuminen on hengellinen harjoitus. Se saa ihmisen pohtimaan omaa paikkaansa maailmankaikkeudessa sekä suhdettaan Jumalaan ja toisiin ihmisiin. Messu laittaa arvioimaan oman elämän rajoja sekä pohtimaan oikeaa ja väärää. Se liittää osallistujan osaksi Raamatun kertomusta itseensä kompastuvasta ihmisestä ja Jumalasta, joka rakastaa ylettömästi. Messu ei siis ole yksittäinen tapahtuma, jonka työntekijät järjestävät. Sen tavoite ei voi olla osallistujamäärässä. Se muistuttaa enemmän kuntosalia kuin kisakatsomoa.

Messun valmistelijoiden on tärkeää tiedostaa roolinsa hengellisinä ohjaajina, jotta messun ympärille rakentuisi hengellisen kasvun kannalta merkityksellistä toimintaa. Suurin panostus kannattaa laittaa siihen, että seurakuntalaisiin ollaan yhteydessä mahdollisimman henkilökohtaisesti.

Valmistelijoiden on käytävä mielessään läpi henkinen tie erilaisista kodeista kirkkoon. On hyvä miettiä, mikä herättäisi kodeissa pohdintaa mikkelinpäivän sanomasta. Mihin arjen haasteeseen liittyy huomio, että ”valo on jo täällä?”

Enkelit haastavat mielikuvituksemme

Mikkelinpäivän evankeliumi on Matt.18:1-6 (7-9),10: *Kohta sen jälkeen opetuslapset tulivat Jeesuksen luo ja kysyivät: "Kuka on suurin taivasten valtakunnassa?" Silloin Jeesus kutsui luokseen lapsen, asetti hänet heidän keskelleen ja sanoi: "Totisesti: ellette käänny ja tule lasten kaltaisiksi, te ette pääse taivasten valtakuntaan. Se, joka nöyrtyy tämän lapsen kaltaiseksi, on suurin taivasten valtakunnassa. Ja joka minun nimessäni ottaa luokseen yhdenkin tällaisen lapsen, se ottaa luokseen minut. Mutta jos joku johdattaa lankeemukseen yhdenkin näistä vähäisistä, jotka uskovat minuun, hänelle olisi parempi, että hänen kaulaansa pantaisiin myllynkivi ja hänet upotettaisiin meren syvyyteen. "Katsokaa, ettette halveksi yhtäkään näistä vähäisistä. Sillä minä sanon teille: heidän enkelinsä saavat taivaissa joka hetki katsella minun taivaallisen Isäni kasvoja."*

Jeesuksen mielestä hänen seuraajiensa keskeinen tunnusmerkki on, että he kykenevät säilyttämään itsessään lapsen kaltaisuuden. On vaikea kuvitella, että tämä säilyttäminen voisi tapahtua erillään oikeista lapsista. Lasten kanssa kosketuksissa olemisella on aikuiselle sakramentin kaltainen rooli. Lapsi näyttää olemuksellaan, kuinka armo otetaan vastaan.

Jeesuksen puhe taivaallisen Isän kasvoja katsovista enkeleistä on hyvä esimerkki lapsenkaltaisuudesta. Taivasten valtakunta tulee esille vertauksissa, siis leikeissä, joissa luodaan yhteinen mielikuva sellaisesta, mitä ei oikeasti voi mennä katsomaan. ”Tää olis niinku - -”.

Enkeleistä on paljon eri käsityksiä. Moni sanoo tavanneensa enkelin, kun joku on yllättäen tullut ja auttanut mahdollottoman edessä. Keväällä Facebookissa pyöri valvontakameravideo, jossa Kalvolan kirkon ulkopuolella räpytteli lintumainen valkoinen hahmo. Kirkkoon tulleet lapset olivat sanoneet nähneensä enkelin, aikuiset eivät olleet nähneet mitään. Oliko se oikea enkeli?

Moni ajattelee enkelin olevan vain kaunis koriste, joka askarrellaan kerhossa kakkupaperista ja pumpulista. Mikkelinpäivän valmisteluun kuuluu, että lapsille annetaan mahdollisuus pohtia taivaallisen Isän valtakunnan olemusta kakkupaperienkeliä syvemmin. Raamattuleikki voi olla tähän erinomainen keino. Tässä suunnitelmassa onkin osana SKL:n kouluttaja Tiina Haapsalon laatima raamattuleikkisuunnitelma.

Messussa vuorovaikutus on tärkein

Jumalanpalvelusta johtavan papin tehtävä on huolehtia evankeliumin julistamisesta

seurakunnalle. Jotta sanoma menisi perille, on tärkeä tehdä teologinen taustatyö niin perusteellisesti, että itse messussa pappi on valmis keskittymään ihmisiin enemmän kuin siihen, meneekö kaikki ”oikein”.

Tämän pyhäpäivän tärkeä sisältö on katsoa asioita lapsen silmin sekä katsoa lasta silmiin. Lapsi ei odota, että hänelle selitetään, mitä Jeesus sanoi. Hänen täytyy voida kokea Jeesus. Tärkeää on tunnelma, luottamus, läheisyys, lapselle mieluisa tapa olla ja toimia.

Messun kaava on olemassa vuorovaikutuksen synnyttämistä eikä tukahduttamista varten. Kaavan toistuvuus ja tuttuus mahdollistaa osallistumisen. Kaavan riskinä on kaavamaisuus, joka saa aikuiset kuin koteloitumaan sanojen ja käytäntöjen taakse. Koteloitumisen rikkoo hymy, luonteva puhe, reagoiminen seurakunnassa tapahtuviin asioihin, liikkeen kielen mukaan ottaminen ilman, että kuitenkaan kaikkien on pakko liikkua ja touhuilla.

Kun aikuiset saavat lapset osallistumaan messuun, he eivät voi olla huomaamatta, että valo on jo täällä. Valo näkyy lapsissa kirkkaimmin.

KONKREETTISIA IDEOITA SUUNNITTELUN SUUNNITTELUUN

Jotta messuun voi syntyä Jumalan perhevään tuntua, on perheen tavattava muutenkin kuin juhlissa. Tai ainakin koko perheen on hyvä tietää, että ihan oikea tapaamisen mahdollisuus on. Tämä tarkoittaa kohtaamisia pitkin viikkoa. Tilanteita, joissa pienemmällä porukalla tutustutaan, pohditaan ja leikitään, syödäänkin yhdessä. Nämä hetket voivat toteutua kerhoissa ja pyhäkouluissa, vierailuilla sinne, missä seurakunta arjessa ahertaa.

Mikkelinpäivän evankeliumiteksti on aikuisille tärkeä muistutus lapsen arvosta seurakunnassa.

RAAMATTULEIKKI

Raamattuleikissä lapset pääsevät sukeltamaan sisään ja tunnustelemaan evankeliumitekstiä sisältä. Raamattuleikki ei koskaan ole esitys. Siksi sitä ei tehdä messussa niin, että lapset leikkivät ja aikuiset katsovat leikkiä. Leikki toteutetaan ennen messua tai siitä poimitaan messussa toteutettavaksi osia, johon ihan kaikki messun osallistujat osallistuvat.

Ennen messua toteutetusta lapset voivat itse valita raamattuleikistä asioita, joista haluavat papin puhuvan saarnassa. Muista, ettei lasten ajatuksia ja piirroksia saa viedä eteenpäin ilman heidän lupaansa; raamattuleikki on hengellinen harjoitus ja sellaisena verrattavissa sielunhoitoon.

Alkulämmittelyä raamattuleikkiin

Tahmeat popcornit

Leikki alkaa siten, että lapset pomppivat, loikkivat tai hyppelivät ympäriinsä. Jokainen on ikään kuin tahmea popcorn-jyvä, joka yrittää lähestyä muita samanlaisia maissinjyviä. Kun jyvä koskettaa toista jyvää, ne takertuvat yhteen. Tartuttuaan kiinni toisiinsa ne jatkavat pomppimista yhdessä takertuen taas uusiin jyväsiin, kunnes kaikki jyvät ovat lopulta takertuneet yhdeksi suureksi popcorn-kimpaleeksi.

Suuret askeleet / pienet askeleet

Lapset ottavat ensin niin isoja askelia kuin pystyvät. Sen jälkeen vaihdetaan askeleet mahdollisimman pieniin. Pohtikaa yhdessä, kumpi tapa oli helpompi kulkea.

Parin nosto

Lapset jaetaan pareihin. Heidän tehtävänä on vuorotellen yrittää nostaa parinsa ilmaan (halausotteella). Onnistuivatko kaikki?

Suurin ääni

Asetutaan lasten kanssa piiriin ja annetaan heille lupa yrittää päästää niin iso ääni kuin huoneeseen mahtuu! Miltä kuulosti? Tämän jälkeen tehdään sama toisin päin eli tehtävänä on saada aikaan niin pieni ääni kuin suinkin mahdollista.

Leikin jälkeen keskustellaan siitä, mitä tarkoittaa, jos joku sanoo olevansa suurin tai vahvin?

Missä asiassa joku voi olla vahva? Entä suurin? Mikä tekee toisesta vahvemman ja suuremman kuin toisesta?

Raamattuleikki

Kertomus

”Kuuletteko kuinka nuo kaksi kinaavat? Hehän ovat Jeesuksen seuraajia, opetuslapsia! Mistä he oikein puhuvat? Kuunnelkaa, nyt he esittävät Jeesukselle jonkin kysymyksen: ’Kuka on suurin taivasten valtakunnassa?’ Tätä he kysyvät Jeesukselta. Mitähän he sillä tarkoittavat?”

Anna lasten pohtia kysymystä. Miettikää sitten hetki yhdessä, kuka on suurin taivasten valtakunnassa ja miksi.

Eläytyminen

Etsitään kaikille pari. Toinen parista on kuningas, toinen palvelija. Kuningas asettuu palvelijan eteen ja palvelija polvistuu. Kuningas saa nyt määrätä palvelijaa tekemään jotain puolestaan ja palvelija tottelee. Vaihdetaan rooleja hetken kuluttua.

Pohditaan sitten hetki, miltä tuntui olla kuningas/palvelija.

Jatketaan yhdessä pohdiskelua taivasten valtakunnasta: Levitä piirin keskelle iso paperiarkki. Lapset saavat käydä vuorotellen piirtämässä kuvia siitä, miltä heidän mielestään taivasten valtakunnassa näyttää, keitä siellä on.

Katsellaan ja tutkitaan syntynyttä taivaskollaasia. Kysy tarvittaessa lapsilta apukysymyksiä: Mikä täällä taivaassa näyttää suurelta/pieneltä? Kuka täällä on suurin? Kuka on pienin?

Jokainen lapsi saa ottaa kuvasta haluamansa roolihahmon. Sitten eläydytään rooliin liikkuen ”taivaan valtakunnassa”. Miten hahmot äännelevät? Miten he kohtaavat toisensa?

Leikin jälkeen kokemuksesta keskustellaan. Sitten kuva laitetaan yhdessä seinälle tai se siirretään syrjään odottamaan.

Syventely

Jatka kertomusta: ”Kun Jeesus kuuli opetuslasten kysymyksen, hän kutsui luokseen lapsen.

Miksihän Jeesus niin teki?” (Anna lasten vastata. Mietti aidosti vastauksia sekä ilmaise, että ne kaikki ovat hyviä. Jatka sitten.) ”Nämä kaikki ovat hyviä vastauksia. Jeesus opetti varmasti montakin asiaa oppilailleen tällä samalla kertomuksella. Yksi näistä asioista oli, että Jeesus auttoi aikuisia opetuslapsiaan ymmärtämään, että jokainen lapsi

ja aikuinen on hänelle yhtä tärkeä ja rakas. Jokaiselle löytyy oma paikka taivasten valtakunnassa.”

Pyydä jokaista lasta piirtämään oman kuvansa paperille ja leikkaamaan se irti. Kun kuvat ovat valmiita, mennään lasten tekemän taivasten valtakunta -piirroksen luokse.

Jatka: ”Meistä jokainen saa hakea oman paikkansa taivasten valtakunnassa ja liimata kuvansa paikalleen. Samalla me voimme ajatella, että Jeesus kutsuu meitä jokaista luokseen ja haluaa siunata meitä.”

Muodostetaan yhdessä loppupiiri. Jokainen saa halutessaan sanoa, mistä piti eniten tässä kertomuksessa.

Lauletaan ja leikitään yhdessä Taivaan Isällä on paljon lapsia (LV 135).

SANOJA SANASTA - IDEOITA SAARNAAN

Saarnatekstinä voi tutun evankeliumin sijaan olla Vanhan Testamentin teksti, 2. Moos. 23:20-23: ”Minä lähetän enkelin kulkemaan sinun edelläsi, suojelemaan sinua matkalla ja viemään sinut siihen paikkaan, jonka olen sinulle varannut. Muista, että hän on lähelläsi, tottele häntä äläkä vihastuta häntä. Hän ei anna anteeksi niskoittelua, sillä hän toimii minun nimissäni. Mutta jos tottelet häntä ja teet kaiken, mitä minä käsken, niin minä olen sinun vihollistesi vihollinen ja vastustajiesi vastustaja. Minun enkelini kulkee sinun edelläsi.”

Pohdintaa tekstistä

Tämä Vanhan testamentin kertomus on pieni pala Jumalan kansan pitkää vaellusta Siinain autiomaassa. Tämä on harvoja tekstejä, joissa Jumalan enkelin kerrotaan johdattavan kokonaista kansaa. Useimmin enkelin kerrotaan puhuneen ja rohkaisseensa yksittäisiä henkilöitä.

Kun Jeesus evankeliumitekstissä sanoo lapsilla olevan enkelin, joka saa koko ajan katsoa taivaallinen isän kasvoja, hän saa lapset vertautumaan tämän kertomuksen Jumalan kansaan. Lasten matka kohti luvattua tulevaisuutta on Jumalan läsnäoloa edustavan enkelin erityisenä tehtävänä. Enkelin, jonka tehtävänä on osoittaa tietä, johdattaa, varjella ja saattaa eteenpäin.

Teksti antaa kansalle käskyn pysytellä lähellä, totella, olla suuttamatta. Nämä ovat perinteisiä asioita, joita vanhemmat edellyttävät lapsiltaan. Tuntuu jopa hieman ärsyttävältä, että Jumala ei tunnu antavan tällä ohjeella kansalleen tilaa omalle tahdolle, luovuudelle, yrittämiselle ja erehtymiselle eli niille arvoille, joita me nykyisin pidämme tärkeinä niin lasten kuin aikuisten onnelliselle elämälle.

Pauli M. K. Niemelä huomaa kommentaarissaan Siunauksen sade, että enkeli edustaa Jumalaa, mutta ei ole Jumala. Hänellä on monia Jumalan valmiuksia, mutta hän ei kanna kansan syntejä eikä anna niitä anteeksi. Onko siis niin, että johdattava hyvä enkeli on siinä mielessä samanlainen kuin äidit ja isät, että hänen on vaadittava tottelemista ja huomiota lapsiltaan, sillä hänen mahdollisuutensa eivät ole rajattomat? Vahinkoa hän ei saa tekemättömäksi eikä pahaa poistetuksi, mutta tietä hän voi näyttää, jos seuraajat pysyvät myös tarkkaavaisina.

Mistä sitten kansa tiesi, miten pitää toimia, jotta välit enkelin kanssa pysyvät selvinä? Kertomus jatkuu pian sillä, että Jumala antaa Moosekselle ohjeita, liiton kirjan. Sen jälkeen liitto vielä vahvistetaan uhraamalla. Hetkessä, jossa Mooses vihmoa verta alttarille, on jo läsnä Jeesuksen asettama ehtoollinen, joka toteutuu jokaisessa messussa.

Tämä on pitkä tarina, jonka avaaminen mikkelinpäivän moninaiselle perhemessuväelle on haaste, jossa tietää onnistuneensa, kun pienet ja suuret tulevat alttarin ääreen

ottamaan vastaan Jeesuksen leivän ja viinin.

VINKKEJÄ LAPSIKUOROLLE JA MUILLEKIN

Enkelipontso

Helpon valkoisen kuorovaatteen saa valkoisesta hallaharsosta. Harsopala leikataan (vino)neliöksi, ja keskelle leikataan pääaukko.

Taskulampusta kynttilä

Teipatkaa taskulampun lamppuosan ympärille ”tötterö”/pyörylä keltaisesta paperisuikaleesta (vaikkapa silkkipaperi). Taskulampun valo on nyt keltaista ja lamppu näyttää kynttilältä.

MESSU

JOHDANTO

Alkumusiikki

VK 30 (Maa on niin kaunis; toistetaan 3. säk. ensimmäistä säettä ”Enkelit ensin”)

Ristikulkueessa mukana oleville jaetaan kelloja, triangeleita, kulkusia ym.

helinäsoittimia. Virren säettä toistetaan monta kertaa, soittimilla säestäen. Anna osallistujien soittaa vapaasti ilman mitään rytmiä. Kuunnelkaa toisia, antakaa kaikille tilaa soida ja pitäkää välillä myös taukoja. Kulkue voi kiertää kirkkotilaa mahdollisuuksien mukaan.

Muita erilaisia helinäsoittimia: kulkunen pujotettuna piipunrassiin, sormisymbaalit, ksylofonipaloja nauhaan pujotettuna.

Johdantosanat ”Valo on jo täällä”

Aina kun sanotaan ”valo on jo täällä”, sytytetään yksi taskulamppu tai kynttilä. Jos mahdollista, pitäkää kirkkoa aluksi hämäränä niin, että taskulamppujen valo näkyy.

Liturgi tai esilukija/esilukijaryhmä (L): Huoneessani pimeää, ilta on ja hämärtää.

Hiljaistakin kaikkialla, kuka lienee sängyn alla. /Silloin joku oven avaa, hymyilee ja mua halaa. Korvaani hän kuiskuttaa: Valo on jo täällä.

Srk: Valo on jo täällä.

L: Pihallani yksinään, missään ei oo ystävää. Tyhmää aita potkaisen, kuulen huudon vihaisen. / Sydämeeni muisto palaa, toivoa se minuun valaa. Kuulen äänen mielessäin: Valo on jo täällä.

Srk: Valo on jo täällä.

L: Jyrkänteiden vierellä, kapea on käytävä. Vaaroja on kaikkialla, pelkää Matti sekä Malla. / Enkelinä lohduttaa, toinen toistaan täällä saa. Jeesus meitä muistuttaa: Valo on jo täällä.

Srk: Valo on jo täällä.

L: Enkelini minua, tiellä ohjaa kuljeta. Anna mulle viisautta, karttaa turhaa kummellusta. / Rohkeuteni silloin palaa, enää en mä sitä salaa. Uskallan kuiskata sinulle: Valo on jo täällä.

Srk: Valo on jo täällä.

Johdantosanat synnintunnustukseen

L: Enkeli on kuin valo, jonka kanssa on helpompi kulkea. Raamatun mukaan enkelit ovat johdattaneet niin yksittäisiä ihmisiä kuin Jumalan kansaakin.

Yksi tärkeimmistä enkeleistä on arkkienkeli Mikael, jonka mukaan tämä päivä on nimetty mikkelinpäiväksi. Enkelin tehtävänä on tuoda viestejä Jumalalta ihmisille, näyttää tietää, suojella, varjella ja saattaa meitä elämän matkalla hyvään suuntaan.

Liturgi sytyttää taskulampun, näyttää valoa eteensä ja kulkee kirkon käytävää valoa seuraten.

Mietin, millaisesta pimeästä sinä haluat pois.

Ihmiset saavat halutessaan sanoa asioita ääneen tai liturgi voi ehdottaa niitä: kiusaamisesta, pettymisestä, kivusta, pelosta.

Synnintunnustus

L: Enkelit ovat saaneet tehtävänsä Jumalalta. He voivat tehdä paljon hyvää, mutta niin kuin hyvät vanhemmat, enkelitkin ovat avuttomia, jos me ihmiset toimimme väärin.

Silloin me teemme pimeää toisillemme.

Mutta Jumala sanoo meille koko ajan: ”Valo on jo täällä, tule sen luokse.”

Nyt suunnistamme rukoilemalla valoa kohti: ”Taivaan Isä, olen elämän matkalla sinun lapsenasi. On asioita, jotka erottavat minut sinusta, toisista ihmisistä ja luonnosta. Ne harmittavat minua. Anna anteeksi.”

Liturgi palaa käytävää pitkin alttarin eteen. Mietiskelymusiikkina voi olla Suojelusenkeli-laulun melodia.

Synninpäästö

L: Jeesus sanoo: Minä olen maailman valo. Hän, joka seuraa minua, ei kulje pimeässä vaan hänellä on elämän valo. Jumala on jo antanut sinulle anteeksi, hän rakastaa sinua. Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimessä.

L + Srk: Aamen.

Synninpäästön jälkeen tutkaillaan, mistä kaikkialta kirkkoon tulee valoa. Kirkkoon voidaan vähitellen lisätä valoja eri puolille ja ihailia niitä. Voi myös pyytää kertomaan vieressä olevalle, kuinka valoisalta omassa mielessä tuntuu. Olisiko se enkelin valoa?

Psalmi,

kertosäkeenä Enkelijumppa-laulu (Kirkkomuskari)

**Psalmin voi lukea tai laulaa sopivalla psalmikaavalla.*

**Seurakunta osallistuu laulaen ja leikkien kertosäkeeseen. Enkeliviittoma: Koukista kädet kyynärvarresta 90 asteen kulmaan, kämmenet itseän päin. Heiluta käsiä itseä kohti. Jumalan kirkkauden säteily tulee sinua kohti!*

Kerto:

Enkeli (enkeliviittoma) minua (osoitetaan itseä)

suojelee (halataan itseä). 2x

Kiitän Jumalaa (nostetaan ja lasketaan käsiä),

enkeli minua suojelee (liikkeet kuten alussa).

Psalmi: Herralla on istuimensa taivaissa, ja hänen valtansa alla on kaikki maa. Ylistäkää Herraa, te hänen enkelinsä, te voimalliset sankarit, jotka hänen sanansa kuulette ja hänen käskynsä täytätte.

Kerto

Psalmi: Ylistäkää Herraa, te taivaan joukot, kaikki hänen palvelijansa, jotka hänen tahtonsa täytätte. Ylistäkää Herraa, te hänen luotunsa kaikkialla hänen valtakunnassaan. Ylistä Herraa, minun sieluni!

Kerto

Psalmi: Kunnia Isälle ja Pojalle ja Pyhälle Hengelle, niin kuin oli alussa, nyt on ja aina, iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Kerto

Kunnia

Kiitosvirsi

VK 747 (Ympärillä ihmisien)

Päivän rukous

L: Jumala, isämme. Sinä lähetät enkelisi kulkemaan edellämme / ja näyttämään meille Jeesuksen rakkauden ja opetuksen valoa. / Anna hänen valonsa valaista ajatuksemme, / näyttää tietä ystävyyteen ja hyviin tekoihin. / Anna meidän nähdä erityisesti jokainen lapsi hänen valossaan, / iloita jokaisesta lapsesta ja pitää huolta niistä, joita kohtaamme. / Tätä rukoilemme Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä.

Srk: Aamen.

SANA

1. lukukappale

2. Moos. 23:20-23

Päivän virsi

LV 43 (Suojaksi saat enkelin)

Liitetään säkeistöihin taputukset, tömistykset, napsutukset ja kämmensuhistukset.

1. säkeistö: Enkeleillä on paljon tehtävää -säkeen jälkeen tauolla taputus kaksi kertaa Isä taivaallinen, huomaa lapsen jokaisen, suojaksi saat enkelin - taputetaan perussykkeessä säkeistön loppuun.

2. säkeistö: tömistys tauoilla + taputus kertosäkeessä (kuten 1. säk.)

3. säkeistö: napsutus sormilla tauoilla + taputus kertosäkeessä

4. säkeistö: kämmensuhistus tauoilla + taputus kertosäkeessä

Evankeliumi

Matt. 18:1-6, 10

Saarna

Noustaan seisomaan ja kävellään vaikka siinä paikalla, jos ei muuten oikein pääse liikkeelle. Me olemme nyt Jumalan kansa, joka vaeltaa autiomaassa kohti kotia. Päivällä on kuuma, ja tuuli puhalttaa hiekkaa silmiin. Aurinko häikäisee. Yöllä on hyytävän kylmä, vain joitakin tähtiä on taivaalla, mutta Jumala on lähettänyt edellemme enkelin näyttämään meille tietä.

Joskus koko kansa pyörittää päätään, polkee jalkaa ja marisee: ”Me olemme ihan väärässä suunnassa. Emme jaksa enää kulkea.” Mutta muut tiet osoittautuvat vielä vaarallisemmiksi. Ne eivät ole tämän kansan teitä.

Nyt voitte istua ja sytyttää kaikki lamput. Olemme kuin leirinuotiolle pysähtynyt kansa, joka kuuntelee tarinoita. Pienimmät voivat hyvin kiivetä syliinkin.

Raamatussa on monta kertomusta siitä, miten joku on kohdannut enkelin ja kuinka enkeli on johdattanut. Mutta kokonaisia ihmisryhmiä, joiden johdattamisesta olisi ollut

puhetta, ei ole muita kuin Jumalan kansa autiomaassa ja Jeesuksen mainitsevat lapset, joiden enkelit saavat katsoa suoraan taivaallisen isä kasvoja. Tänään Jeesus antaa meille aikuisille miettimistä. Hän pyytää meitä katsomaan teitä lapsia. Vaikka olemme suurempi kokoisia ja tiedämme ja osaamme paljon, meidän on muistettava arvostaa ja pitää lapsista huolta. Niin tehdessämme löydämme elämäämme valoa ja iloa. Iloa kaikesta, mitä lapset osaavat ja mitä lapset ovat.

(Voit pyytää lapsia esittelemään, kertomaan tai näyttämään itselleen tärkeitä asioita. Tämän voi suunnitella etukäteen vaikkapa lattiakuvatyöskentelyn osaksi.)

Se, mikä on saa lapset voimaan hyvin, on hyväksi myös aikuiselle. Kaikki Jumalan antamat käskyt tekevät tilaa lapsen hyvälle elämälle. Kun Jeesus sanoi ”Minä olen maailman valo”, hän kirkasti Jumalan käskyjä rakkauden voimalla. Nyt tiedämme, että valo, jota enkelit meille näyttävät, on Jeesuksen valoa.

Me näemme sen valon hänen opetuksessaan ja myös ehtoollisessa, jossa hän on sanonut olevansa kanssamme. Kun me syömme Jeesuksen leivän ja juomme hänen viininsä, me saamme voiman kulkea hänen valossaan. Ehtoollispöytänsä kokoontuu koko Jumalan perhe, pienet ja suuret. Täällä on paikka pienellekin.

Esirukous

Esirukous laaditaan seurakuntalaisten kanssa. Esirukouksen väleihin laulu Pieni kynttilä (LV 50). Tähän messuun sopii erityisesti laulun ensimmäinen säkeistö.

EHTOOLLINEN

Kolehti kerätään Seurakuntien Lapsityön Keskus ry:lle seurakuntien varhaiskasvatuksen kehittämiseen ja tukemiseen.

Uhrivirsi

LV 43, VK 494 (Luoja enkeleineen)

Lapsikuoro voi elävöittää laulua oheisilla liikkeillä. Joka säkeistöllä on oma liikkeensä, mutta tarvittaessa toimintaa voi helpottaa käyttämällä samaa liikesarjaa kaikissa säkeistöissä.

1. Luoja enkeleineen...

Luo-tavulla taputus, ja-tavulla kädet koskevat olkapäihin, sen jälkeen tehdään enkeliviittoma (toistetaan liikettä säkeistön loppuun).

2. Taivaan Isä meille

Taivaan-sanalla oikea käsi ylös, Isä-sanalla vasen käsi ylös, sitten kädet laskeutuvat alas (toistetaan liikettä säkeistön loppuun).

3. Rukoukset kuulee

Nostetaan kädet ylös, lasketaan kädet alas (toistetaan samaa säkeistön loppuun).

4. Taivaan Isä tuntee

Laitetaan käsi vieressä olijan olkapäälle; keinutaan (jatketaan säkeistön loppuun).

Ehtoollislaulua Yhdessä mennään ehtoolliselle (LV 81) voi käyttää myös ehtoolliskutsuna: liturgi voi laulaa esilaulajan osuudet ja kuorolaiset vastaavat seurakunnan osuudella. Sen voi myös kerrata tai laulaa kaikuna: Yhdessä mennään ehtoolliselle - kaiku -, taivaan leipää tarjotaan taivaan lapsille - kaiku.

PÄÄTÖS

Herran siunaus

Loppulaulu

LV 108 (Valonsäde)

Helinä- / kilinäsoittimet mukaan.

Messun jälkeen kokoonnutaan kirkkokahveille ja mehulle. On hyvä varata lattialle tai seinälle suuri paperi, johon kaikenikäiset seurakuntalaiset saavat piirtää enkeleitä ja messun aikana heränneitä ajatuksia.